

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

11/2015

1. dubna 2015

ročník 100

cena: 13 Kč

*Příští číslo vyjde
8. dubna 2015*

Z obsahu

** Poznej sám sebe
* Vyvolte sobě dnes*

Poselství k Velikonoční neděli

NADĚJE ODVALENÉHO KAMENE
MARK 16,1-8

Tři ženy, které Ježíše doprovázely po Galileji a které zpovzdálí sledovaly i jeho popravu, jdou nyní svému Mistru prokázat poslední

službu. Pomazat jeho tělo vonnými mastmi, které pro tento účel zakoupily. Zde, u hrobu, končí lidské možnosti a naděje. Ženy nedokáží vidět dál, dokonce ani když k tomu měly Ježíšův příslib: „Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, **jak vám řekl.**“ Je to zřejmý odkaz na Ježíšovo slovo z Mk 14,28, které se určitě doneslo i oněm ženám a anděl na ně navazuje. Podle reakcí učedníků pro ně byla Ježíšova smrt definitivní. Když vstal z mrtvých, nemohou tomu uvěřit. Ženy také nepřicházejí ke hrobu vyhlížet vzkříšení, ale naopak pomazat mrtvého. Hrob je pro nás konečnou. Je proti vši naší zkušenosti doufat v něco jiného.

Jaké je ale překvapení žen, když vidí, že veliký kámen od hrobu je odvalen. Co se stalo? Někdo nás musel předejít. Někdo v tom hrobě již je nebo byl. Ale kdo? Když vejdou dovnitř, spatří mládence v bílém rouchu. Ten byl ale jediný, koho

v hrobce spatřily. Začínají asi tušit, že se zde děje něco podivného, nadpřirozeného, protože na ně padá bázeň. Slyší ovšem slovo radosti a nové naděje, které se už nenadály: „**Neděste se! Hledáte Ježíše, toho Nazaretského, který byl ukřižován. Byl vzkříšen, není zde.**“ Ženy nedokáží pochopit, co se děje. Tuší, že je to něco nepochopitelného, a tak reagují úlekem. Anděl jim však do jejich zármutku a zmatku zvěstuje evangelium velikonoční neděle. Ježíš byl vzkříšen! Znovu jej potkají v Galileji. Odtud přichází radost a naděje i k nám. Vždyť ten, který z mrtvých vstal, jednou přemůže i naši smrt. Pomíjitelné obleče nepomíjitelnost. A pak bude platit Pavlovo: „*Smrt je pohlčena, Bůh zvítězil.*“ Kéž i nám moc Kristova vzkříšení přinese sílu a naději pro náš život i naše odcházení.

Michal Žemlička,
2. kazatel CB, Praha 3, Žižkov

Oběť Jr 31,31-34; Ez 36,25-26; Žd 9,13-14; 1 P 3,21b-23

„Požehnaný Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, který podle mnohého svého milosrdenství znovu nás zplodil k živé naději skrze vzkříšení Ježíše Krista z mrtvých.“

1 P 1,3

Jako každá neděle i ta dnešní je především slavností Kristova vzkříšení, potažmo i našeho: „Také i nás, když jsme byli odcizení a neteční k Bohu (mrtví ve vinách a hříších), obživil spolu s Kristem, spolu s ním vzkřísil a přijal do své svaté skrytosti (posadil na nebesích) v Kristu Ježíši“ (Ef 2,5-6).

Evangelisté se shodují, že prvním nepřehlédnutelným signálem byl hrobový kámen. Poslyšme, co čteme: Maria Magdaléna ještě za tmy spatřil hrob dokořán, svědčí Jan. Někdo ji zřejmě předešel. Proč asi? „Vzali Pána z hrobu. (Nechtěl snad, aby se lidi chodili klanět jeho ostatkům?) Vzali Pána mého a nevíme, kde jej položili,“ běží s poplašenou zprávou za učedníky (J 20,1-2).

V Lukášově podání více žen je ráno u hrobu v zahradě Josefa z Arimatie, aby náležitě opatřily tělo Ježíše vonnými věcmi. Našly kámen odvalený a když vešly do hrobu, tělo nenalezly (L 24,2-3).

Marek (v sepsání, snad nejstarším) se zmiňuje o starosti žen: „Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových?“ A hle, velmi veliký balvan spatřily odvalený a v hrobě, na pravé straně předpokládané mrtvolly, mládenec v bílém. Polekaly se (Mk 16, 3-5).

Evangelista Matouš vypravuje o andělské akci provázené otřesy země, když Boží posel přistoupil a odvalil

kámen. Strážní jsou v šoku. Anděl se na balvan posadil, protože má přicházejícím ženám co říct: „Vy se nebojte. Ten, jehož hledáte, Ježíš ukřižovaný, z mrtvých vstal, jak předpověděl. Není tady. Pojdte se podívat... A běžte, zvěstujte učedníkům i Petrovi, předchází vás do Galileje...“ (Mt 28,1-7).

Pak je navštíví shromážděné za dobře zavřenými dveřmi. Vstal a poslal anděla, aby ženám odvalil kámen, a s učedníky se mohli přesvědčit... Slíbil přece, že je, zarmoucené sirotky, truchlit nenechá (J 14,18). „Přijdu k vám.“ Odkud? Ze slávy, kterou měl u Otce dřív, než byl svět (J 17,5).

Kvůli nim, kvůli nám se dějí ty věci. Ten, který je vždycky v nebi (J 3,13),

ve svaté otcově skrytosti, opět přijme tělo, aby jim – nám rozdál ze své slávy (J 17,22). Mohli si, bláhoví, sáhnout, mohli s ním pojit k utvrzení své víry. Kvůli nám je tu opět chléb jeho těla a kalich krve Nové smlouvy. Živly vzkříšení obnovující nás slovem pravdy do živé naděje nynějšího i příštího bytí s ním. Mocí Boží nás radikálně mění, živí nás, ošetřuje a chrání k spasení (1P 1,5). „Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe. Otec ve mně přebývá, on činí skutky“ (J 14,10).

Hle, zázrak předpřipraven: Slova, která vám mluvím, Duch jsou a život jsou. Přijmeš-li je, abys je strávil a naplnil, stávají se tvým tělem, tvou existencí. Jsem chléb sestupující z ne-

Dokončení na str. 2

VELIKONOČNÍ PŘÁNÍ LÁSKY A POKOJE

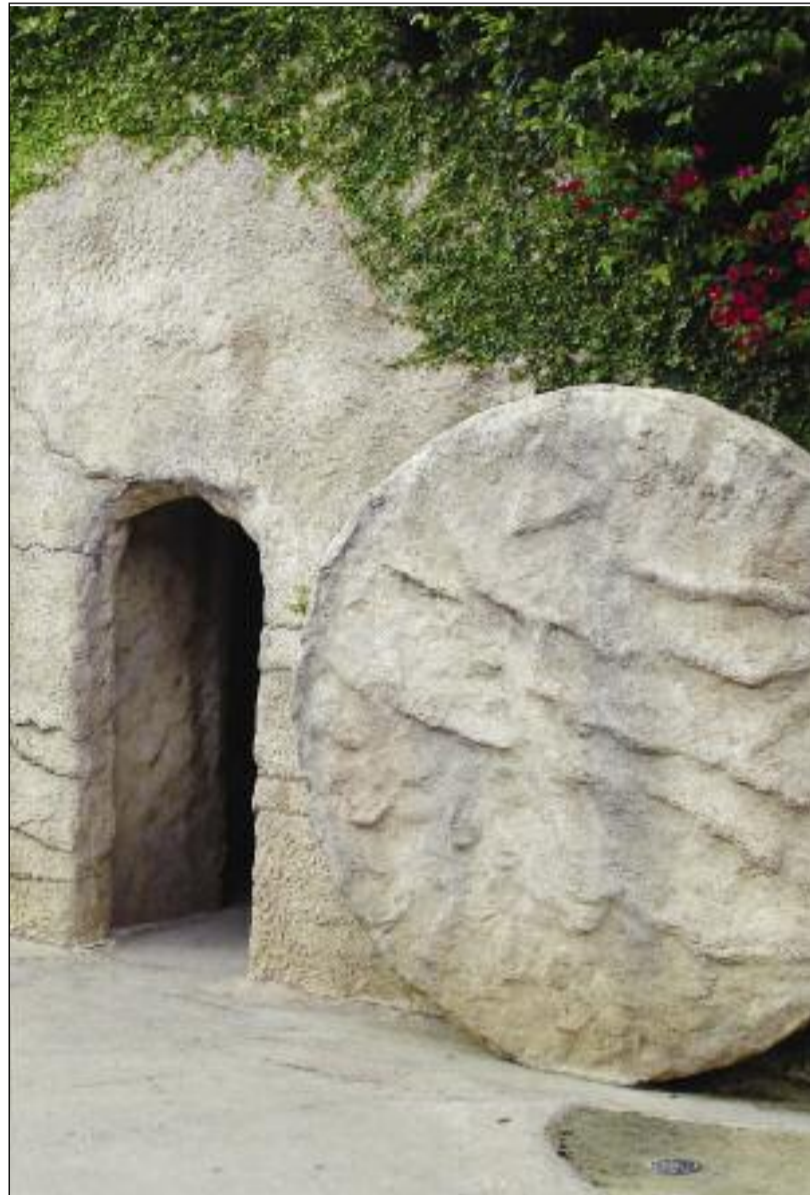
Milé sestry a milí bratři, v tento čas nejvýznamnějších křesťanských svátků, které nám připomínají velikost a účinnost Boží lásky, vás zdravíme slovy apoštola Pavla, který zdůrazňuje: "Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní."

Pouze tehdy, když přijímáme skutečnost, že nám, hříšným lidem, nemůže pomoci obnovit náš vztah s Bohem nic jiného než skutek Boží lásky, který vedl až k tomu, že Kristus za nás zemřel, pak smíme přijímat velikonoční zvěst i s jejím vlastním obsahem, kdy vzkříšený Kristus oslovuje své přestrašené učedníky svým "Pokoj vám", které proměňuje jejich situaci.

A tak i v tuto dobu vyprošujeme pro nás všechny Boží pokoj, který tolik potřebujeme v těchto nepokojných časech. Ať pokoj Boží, který převyšuje veškerý lidský rozum, představivost, zásluhu i očekávání, nás provází na všech našich cestách.

*Za předsednictvo Kostnické jednoty
a redakci i administraci ET-KJ*

Bohumil Kejř

Ztracený kámen

"Kámen, jež zavrhl stavitel, stal se kamenem úhelným. Stalo se tak skrze Hospodina, tento div se udál před našimi zraky."

Žalm 118,21-22

Když kámen zavrhne více stavitelů, musí být pro stavbu jednoduše nevhodný. Je snad velký a těžký, křivý anebo prasklý? Stavitel není rozevlátý básník, ale praktik a dobrý počtář. Musí mít pro své rozhodnutí dobrý důvod. Koho představují stavitelé? Nejspíše svět lidí, lidské úvahy, propočty a předpoklady. Představují lidskou rozumnost, která má své dobré důvody s nějakými plány a úvahami pracovat a jiné přirozené z podobně rozumných důvodů nechat být. Avšak běžná i praxí osvědčená logika může v nějakou chvíli selhat, protože to lidské osvědčené má v sobě právě omezení v onom lidském. Něco takříkajíc vsadíte na jednu kartu, nějakou chvíli to funguje, avšak v konečném souhrnu je to slepou uličkou. I seberozumnější jedinec není schopen dohlédnout všech souvislostí. A jako na potvoru, co se považovalo za zbytné, to se v posledu ukázalo jako nezbytné, vlastně „úhelné“. Tedy to, podle čeho se poměřují ostatní míry a úhly. Podobně jako úhelný kámen, který se zadržoval do prvního rohu stavěného domu.

Ježíš z Nazareta během svého působení poukazoval na určitý přístup k životu a důvěru k Bohu. Zastával se odstrčených, přijímal zavržené. Dával další šanci hříšným (avšak ne hříchu), poukazoval na sílu nenásilí a především nesázet na vnější moc a hmotné bohatství. Učil dětské pokoře před Bohem. Velikonoční příběh vypráví o tom, že jeho způsob víry a jeho „cesta“ byly odmítnuty, doslova zavrženy. Podstoupil smrt po způsobu vzbouřenců a buřičů (není jeho přístup vlastně vzpourou?). Avšak příběh třetího dne získal nový spád a novou dynamiku. Co bylo jedním odmítnutím – zavržením, bylo naopak Bohem potvrzeno jako vybrané a vyvolené. Ježíšův hrob byl nalezen prázdný. Co se zdálo být ztracené a prohrané, Bůh opět vrací do života a následně do lidského rozhodování a přemýšlení.

Co je pro nás dnes sázkou na špatnou kartu, odvržení ve skutečnosti vyvoleného? Volba silových řešení, opomíjení slabých, odmítnutí

Dokončení na str. 2

INTRONIZACE NOVÉHO PRAŽSKÉHO ARCIBISKUPA PRAŽSKÉ PRAVOSLAVNÉ EPARCHIE
V sobotu před 3. nedělí velkého půstu, zasvěcenou uctívání sv. Kříže, proběhla slavnostní a dlouho očekávaná událost. Ve zcela zaplněném katedrál-ním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze byl vysvěcen a intronizován nový arcibiskup pražský a českých zemí Michal (obč. jménem ThLic. Michal Dan-dár Ph.D.). Božskou liturgii sloužila Jeho Blaženost metropolita českých zemí a Slovenska Rostislav spolu s arcibiskupem michalovsko-košickým Jiřím, arcibiskupem berounským Jáchymem, biskupem fastovským Damiá-nem z kyjevské metropolie Moskevského patriarchátu a biskupem Antoni-jem moravickým ze Srbského patriarchátu.
Na počátku liturgie podle dávného obřadu přijal metropolita jako hlavní světitel od o. Michala vyznání pravoslavné víry, kterým svěcenec veřejně vyznal svoji ortodoxii. Po Trojsvaté písni proběhl samotný akt svěcení nové-ho biskupa, přičemž rukopoložení provedlo všech pět přítomných archije-rejů. Poté slavnostně usedl na biskupskou katedru, čímž se ujal úřadu arcibiskupa pražského a českých zemí.

Jakub Jiří Jukl podle www.ekumenickarada.cz
K této zprávě ovšem dodáváme, že ani tímto slavnostním aktem, žel, nejsou vyřeše-ny spory, které pravoslavnou církví v ČR zmítají již delší dobu - a částí církve je nadále zpochybňována jak volba nového arcibiskupa, tak i platnost samotného aktu intronizace, protože nezáleží na počtu a postavení hostů, ale na počtu členů Posvátného synodu, který jediný má právo eparchiálního biskupa uvést v úřad. A i dostatečný počet těchto členů je zpochybňován. Zdá se, že není vyhlídka, že by tak obrzku skončil stav rozdělení, kdy dokonce v pozici statutárního zástupce této cír-kve je opatrovník, určený soudem.

VÍTĚZ VOLEB: NETANJAHU BERE ZPĚT SVÉ PŘEDVOLEBNÍ ODMÍTNUTÍ DVOJSTÁTNÍHO ŘEŠENÍ
Izraelské volby mají navzdory předvolebním průzkumům, které tvrdily pravý opak, jasného vítěze. Předseda strany Likud Benjamin Netanjahu se tak podle všeho zhostí premiérské funkce už potřetí v řadě za sebou. Za-tímco ve volební den tvrdě finišoval svou volební kampaň jasným odmít-nutím dvojstátní dohody s Palestinci, vzápětí po volbách bere svá slova zpět. Jak ostatně ukázal dokument, který během voleb pravděpodobně někdo z jeho politických konkurentů z pravé strany spektra podstrčil listu Jediot Acharonot, Netanjahu je v otázce stažení vojenských jednotek ze Západního břehu Jordánu velmi přístupný. A to i přesto, že o tom nehovo-ří tak otevřeně jako Jicchak Herzog nebo Cipi Livniová, jejichž středo-levi-cový blok Sionistický tábor měl v těchto volbách ambici porazit Likud a Netanjahua v premiérském křesle vystřídat.
Poté co se v povolebních rozhovorech Netanjahu od svého odmítnutí dvoj-státního urovnání s Palestinci distancoval, ba dokonce ideu Palestinského státu podpořil, je nyní jasné, že jeho tvrdá rétorika v posledních hodinách před koncem voleb nebyla nic jiného než snaha odčerpat co nejvíce hlasů voličů pravicových stran ve prospěch Likudu – snaha, která zafungovala. „Nechci jednotátní řešení. Chci udržitelné dvojstátní řešení. Pro ně se ale také musí změnit určité okolnosti,“ řekl ve čtvrtek 19. března v americkém vysílání MSNBC. Nyní je tedy podle všeho připraven na dvojstátním řešení zapracovat. „Budu ve své vládě nadále pokračovat ve skutečné integraci arabských občanů Izraele do izraelské ekonomiky, izraelské hi-tech pro-dukce a izraelské společnosti. Můj závazek je reálný a reálný i zůstane,“ dodal ještě Netanjahu.

podle: Židovský tiskový a informační servis, zkráceno

JIHOČESKÝ KRAJ PŘIPOMENE ŘADOU AKCÍ 600 LET OD ÚMRTÍ JANA HUSA
Program zahrnuje například přednáškové cykly, konference, sympozia, oslavy, komponované a scénické prohlídky, koncerty, muzikál, historické festivaly nebo divadelní představení. Součástí je i rekonstrukce Husova rod-ného domu v Husinci na Prachaticku.
"Jsem rád, že tímto projektem může vejít do širšího povědomí období husit-ství. Jedná se o velmi důležitý milník v našich dějinách a třeba připomenu-tí výročí úmrtí Jana Husa přinese to, že události té doby nebudou lidé vní-mat tak černobíle," řekl historik specializující se na dějiny pozdního středo-věku Petr Čornej.

(noe)

Ztracený kámen

Dokončení ze str. 1
skromnosti a šetrnosti ke stvoření, pěstování kultu síly a mládí, volba konzumnosti před tvořivostí, upřednostnění chytrosti před moudrostí, vzdání se rodinných vazeb?
Chtěl bych vás, milí přátelé, k takovému přemýšlení pozvat. Ať ve svém soukromí či při společných setkáních a bohoslužbách. Děkuje Bohu za to, že co jsme sami ke své škodě někdy odmítli a pak si sami prohráli, to on nám s láskou opět vrací. Naštěstí jeho rozumnost není jako ta naše. Máme novou šanci a novou naději při-jmout to, co jsme třeba už kolikrát odmítli, jenže ono se to ukázalo jako to správné, nepostradatelné. Na návraty „ztracených synů“ není nikdy pozdě.
„Pane Bože, děkujeme, že vedle všeho dobrodiní, které od tebe dostáváme, ty ještě všemu dáváš pravou míru a váhu. Učíš nás tomu, co je opravdu potřebné a co nás jen zbytečně okrádá o síly a čas. Prosíme, dej nám moudrost zvolit správnou cestu, správný základ. Požehnej, prosíme, každé dobré myšlence i činu. Amen.“

David Šorm

Oběť

Jr 31,31–34; Ez 36,25–26; Žd 9,13–14; 1 P 3,21b–23

Dokončení ze str. 1
be (J 6,50) a můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mne poslal (J 4,34). Jsem živ skrze Otce. Kdo podobně jí mne, i on bude živ skrze mne (J 6,57). Vpravdě mé tělo je pokrm a moje krev je vpravdě nápoj (J 6, 55). Mnozí se pohoršili: O čem to mluví? O jaké látkové výměně, řekli by-chom. A tak dodává: „Duch jest, který obživuje, tělo nic neprospívá. Slova, která já mluvím vám, Duch jsou a život jsou.“ (J 6,63). Jsme nakloněni dotýkat se, hmatat, okukovat nástroje Božího slitování. Vidíme tělo a krev po bolesti, která života zbavila, smutné ostatky duše vylité na smrt z vůle a zavinění obě-tujícího hříšníka. V bezradné omeze-nosti sáhl na život v naději, že u jeho Dárce a Pána znovu naváže, kde se pro hřích odcizil a ztratil. Usmrce-ním němé tváře se s lítostí doprošuje poshovění nad sebou. To byl smysl obětí.
Jak ho však najít v nenávistném utý-rání Božího dobrodince, nevinného a neposkvrněného Beránka Krista (1 P 1,19)? Jak je, jak může být obětí? Golgotská poprava za řevu: „Ne-chceme, aby tento kraloval nad ná-mi!“ (L 19,14) Pryč s jeho změnami! Na kříži se předved’ se životem věč-ným!... Člověk rodu znamenitého v Ježíšově podobenství o svěřených hřivnách ovšem zločin opovědníků obětní bohoslužbou neshledává (v 24).
Takže Ježíšovi odpůrci a soudci volí raději zločin? Do nebe volající hřích? Kdeže. Tak oni nemyslí. Mají ze Zá-kona svá ustanovení, takže konec řečí, je čas jednat. Zakročit na obra-nu Mojžíšova Hospodina, jak ho známe, Boha naší bohoslužby a ovšem naší autority a moci proti sa-mozvanému svědci lidu. Nesvě-domitým by jim přišlo, Nejvyššího se nezastat...
A Nazaretský se jim nebrání. Mlčky se vydává: „K tomu jsem se narodil a proto jsem na svět přišel, abych vydal svědectví pravdě...“ Pravdě

Piláta? Řemeslníků smrti? Svých soudců? „Kdo je z pravdy, slyší můj hlas“ (J 18,37). Takový nahlédne pravdu sebe sama a pravdu Boha. V Synu zjevený Bůh Otec činí námi vyhlášené nepřátelství a námi doko-nané zlo vlastní svou obětí a tak možností našeho osvícení pravdou, naší změny a záchrany. „Žádného pomocníka není,“ prohlédá ke Kris-tově dramatu prorok: „Sám jsem tlačil pres, aniž kdo z lidí byl se mnou.“ (Iz 63,1-5). Sám zápasí Stvořitel s na-ší nemocí k smrti, se znetvořením svého stvoření, s naší ztraceností a odcizením v hříchu: Hle, obětník sám je obětí aby nás obživil, nikoli jen podělil tím, co po zabítí zbývá. „Způsob služebníka přijal...“ (Fp 2,7). Slouží nám k životu v pravdě. Křesťanům z Židů to apoštol vysvět-luje: Jestliže krev zvříte posvěcova-la poskvrněného k očistění těla (tedy měnila stávající stav hříšníka), čím více krev a bolest Kristova, který skrze Ducha věčného samého sebe obětoval neposkvrněného Bohu, očistí naše svědomí od skutků mrt-vých a posvětí nás ke sloužení Bohu živému (Žd 9,13-14). Osvobodí nás od toho, co máme na svědomí? Nejen.
Přichází přes práh časnosti ze svaté své skrytosti nás čistí ve svědomí skrze Ducha věčného pro jiný, nový životní styl Bohu vstříc, píše apoštol. Svědomí, toho svědka v nás, který nám do toho mluví, pokud vůbec přemýšlíme o svých slovech a či-nech, osvěcuje pravdou. I soudci a kati Krista bezpochyby v sobě ten rozhovor vedli. Jsme mistři sebekla-mu. Jeho kříž však usvědčuje naše svědomí z plísně skryté nenávisťi. Svou krví nám všem Kristus ukazu-je, co, sami sobě sloužíce, jsme s to v krajnosti si na svědomí vzít, nebo čeho se bez myšlenky, nesvědomitě s davem nebo s většinou účastnit. Apoštol Jan tomu říká chození ve tmě: Jestliže si, jako chodci takovou tmou lhostejnosti svědomí, něco zbožně namlouváme, lžeme a neči-

níme pravdu, říká (1 J 1,6n). Dáme-li v labyrintu světa na rady bezbož-ných, postáváme-li na cestách hříšní-ků, abychom pak bez zábran usedli s posměvači, spoléhající přitom blá-hově, že někde v zaprášené Bibli chováme krvavě orazítkovanou bla-hoslavenou cestovní doložku do ne-be, mylíme se. Ta platí pro službu Bohu živému ve světě tady a teď a my jsme cítit skutky mrtvými.
Jestliže však ospravedlnění z víry, tedy šťastně nasměrování chodíme v pravdě, existujeme ve světle, jako ON je ve světle, a máme vespolek obecnství, které měl na mysli Ježíš, když se modlil za naši jednotu (J 17,11.21.22). Jeho krev nás očisťuje od přešlapů a (ano, příznějme si) od hříchů, jichž však ze srdce litujeme. Sestrou i naší lásky učinil zranitel-nost. Pravdivě vyznejme, že jsme zase přidali k jeho bolesti. I to nesme jako svůj kříž.
Vždyť vzkříšením činí Otec krev No-vé smlouvy krví i našich srdcí. Od-valil kámen, jak směli spatřit už pro-rocí Jeremiáš a Ezechiel, kámen v nás. Místo kamenného dává ožít srdci masitému. Uschopňuje nás k milosrdenství, a vnímavostí své vůle kvalifikuje nás k účasti na svém díle.
S menšinou jsme směli, jako do korá-bu Noe, vstoupit do křtu v jeho jmé-nu. Chvála Bohu! Přistoupili jsme nejen k své tělesné špíně smytí, jak se vždy znovu dalo krví zvříat (Žd 9,13) k očisťování toho, co bylo, ale k dotázání se, k dobrání se dob-rého svědomí před Bohem (1 P 3,21), svědomí jako šťastné navigace živo-ta jemu vstříc, skrze vzkříšení Ježíše Krista. Smrtelným dosvědčuje, že z mrtvých vstal a vešel do své slávy u Otce ve svaté skrytosti a tak nás zakotvil v nezahanbující naději. Na pravici Boží si podmanil anděly, mocnosti i moci, a přitom je s námi po všechny dny až do skonání světa (Mt 58,20). Amen.

Samuel Jan Hejzlár

Marek 16,9–11

svůj důvod. Evangelista nám ho ve svém dodatku prozrazuje: Ježíš se jí zjevil! Tohle Marii vrací ztra-cenou rovnováhu a vede k akci: Svou čerstvou existenciální zkuše-nost jde sdělit Ježíšovým učed-níkům.
Ti truchlí a pláčí. Mariino sdělení však přesto odmítnou. To je pro nás lidi typické. Jsme v úzkých, ale odmítáme pomoc: Nemůže žít! Byl přece ukřižován, umřel a byl pohřben... Ani jeden z evangelistů nic z toho nepopírá. To všechno se podle nich skutečně stalo. Ale pak Ježíš vstal! Evangelisté neřeší tech-nologie a procesy, které to umož-nily. Oni dotvrzují fakt Ježíšova vzkříšení jako takový. Jeden to činí decentně, druhý rozmáchle. Ve své různosti však všichni dosvěd-čují totéž. Bůh podle nich prvního dne po sobotě napravuje, co jsme my lidé na Velký pátek pokazili. Svatého, kterého jsme přibili na kříž, rehabilituje a vrací tak světu jeho dobrý řád. Ježíšovým vzkříše-ním se svět opět stává místem naděje a člověk díky tomu znovu dostává chuť v něm žít.

Emanuel Vejnar

Lidé, lidé...

Lidé, lidé, dovoluji si vás oslovit tímto nejvyšším možným titulem, protože *člověk je obrazem Boha a je ozdoben výsostnými znaky: rozumem, svědomím a zodpovědností*. Sešli jsme se tu, abychom vzpomenu-li oběti válek a totalitních režimů, zejména toho, který je nám historicky nejbližší. Dnešní pietní slavnost dostala jméno Mene Tekel. Tato tajemná slova se objevila na zdi paláce Nabukadnezarova syna, když hodoval a zneuctil posvátné nádoby odcizené z jeruzalémského chrámu. Oznámila pád jeho říše, protože se nepoučil z příběhu vlastního otce.

HLOUPOST A PÝCHA ODVRHLÝ BOHA
Jsme přitom na místě, které je symbolem našich národních dějin. Je to chrám, který po staletí vznikl podle přesně stanoveného řádu a stal se ztělesněním ideálu, který vedl naše otce a dědy. Sama o sobě tato katedrála oním ideálem není, protože ten stojí vysoko nad ní směrem označeným odvážně vzpřímenými věžemi. Odtud k lidem promluvil Bůh. Slyšeli jsme jeho slova, platná pro Izraelity v zajetí stejně jako pro stavitele tohoto chrámu. Jsou bolestně platná i dnes. Odtud k nám poslal svého Syna, Ježíše Krista, aby nám ukázal, kdo jsme. Že jsme lidé, jen lidé spěchající ke smrti. Ale také, aby nám zvěstoval, že ideálem člověka je být obrazem Boha. Podobat se Kristu. To je pravda života, celý jeho smysl - jít k tomuto ideálu. Pokaždé tu někdo mluví. Dnes ten úkol připadl mně. Je mi úzko, protože mluvím před Vševědoucím, a uvědomuji si, že nestojím před vámi, ale před těmi, kdo pro tento ideál, pro pravdu života byli schopni svůj pozemský život nasadit. Dělat to pro sebe by nedávalo smysl. Život se pokládá za druhé. Ti, na něž tu myslíme, to udělali kvůli nám. Je mi určeno promluvit. Zde jsem, abych konal, co mám konat. Více než vzpomínat je třeba se poučit. Ti, o nichž přemýšlíme, zemřeli především proto, že si lidé včas nepřipustili, že jsou ohroženi. Je třeba se poučit, neboť jsme opět ohroženi a opět si to nechceme přiznat. **Říkáme: Žijeme v míru, přitom se bojuje, útočí a zabíjí. Ve své hlouposti a pýše poučujeme celý svět. Říkáme: Náboženské války jsou středověký nesmysl. Očekáváme, že všichni odhodí svého Boha, protože my jsme to udělali. Ale oni to neudělají, protože na nás vidí, kam to vede – naše kultura se rozpadá a vymíráme. Říkáme, že s nimi musíme vést dialog, ale oni nás nebudou poslouchat, protože chtějí mluvit o náboženství a my žádné nemáme, protože jsme nekonečně liberální.**

CHYBÍ NÁM IDEÁL, ZA KTERÝ BYCHOM POLOŽILI ŽIVOT
Říkáme, že si máme jeden druhého vážit, ale oni si nás vážit nemohou, protože oni jsou schopni pro svou pravdu položit život, ale my budeme ustupovat a podle jejich diktátu zakročíme proti každému, kdo se přizná ke znamení Kristova kříže. Říkají nám, že nejsme tolerantní, a mají pravdu, protože nejsme tolerantní ani k sobě navzájem. A nedejme se mýlit, naši politici se vůbec nezajímají o islám, ale o petrolej a prodej obnošených zbraní. My jim to nemůžeme vytknout,

neboť je sice máme za krátkozraké hlupáky, ale nesmíme to přiznat, protože jsme je zvolili. Navíc cítíme, že to jsou ti nejhodnější z nás, protože na slovo poslouchají jiné, kteří jim, sami bez tváře, odněkud nařizují. Tušíme, že odněkud, kde se hraje ruleta s fiktivními penězi, které ovšem někdy musí být podloženy naší prací, popřípadě životy. Usilujeme o mír na Ukrajině, ale sami jsme připustili, aby byl ohrožen, a spěcháme se přizvít, protože nepřiznáme, že nejde ani o Ukrajinu, ani o Rusy, ale opět o peníze a rovnováhy bank, které se rozkymácelly jako lodě, když se zvednou vlny. Říkáme: musíme být silní, abychom uhájili mír, ale k čemu nám budou zbraně, když nemáme muže, kteří by je zvedli? Proč by to dělali, když nemají ideál? Ideál, za který by někdo byl ochoten zemřít. Jsme věru ubozí a směšní.

Hovoříme o míru, ale sami ho nemáme
Vzali jsme své oblasti vazebnost kultury a naše katedrály se hroutí a společenství lidí se mění v hromadu rozhádaných sobců. **Ztratili jsme hodnotu a míru člověka, neboť je zcela logické, že když odhodíme své křesťanství a zbavíme se Boha, zbavíme se i člověka, protože přestaneme vědět, jak má vypadat. Jak si nás muslimové mohou vážit, když oni mají Boha a my žádného nemáme? A proč by se měli u nás chovat slušně a jednat s námi lidsky, když vidí, jak se chováme my k sobě navzájem!** Hovoříme o míru, chceme ho bránit, ale sami ho nemáme. Ani v sobě, ani mezi sebou. Chceme zachránit spravedlnost, ale jen množíme zákazy. Jenže spravedlnost ani mír nikdo nezavede, protože vyrůstají ze slušnosti. Vím, co teď nastane, co uslyším. Má slova narazí na zeď sobecké spokojenosti, která je jako křivé zrcadlo. Všechno překrutí. Kdybych řekl jakoukoli moudrost, ozvěnou se ke mně vrátí fráze prázdnější než žvást opilce. I kdybych přinesl přímo z fronty usmrčené dítě, ozve se jen lživý nářek představitelů elit, a to takový, jaký si bude přát ke všemu lhostejný dav, který je má znovu postavit do čela.

NAŠIMI NEPŘÁTELI JSME SAMI
Nikdo se nezvedne, aby se šel pokusit zachránit sourozence či matku toho dítěte. Ozvou se proti mně hlasy: Na co si hraješ? Nečárej čerty na zeď!..., až zazní protest: Ten blázen nakonec způsobí válku – umlče ho! Ale já se hrozím toho, co si připravujeme a přivodíme. **Našimi nepřáteli nejsou ani Arabové ani Ukrajinci ani Rusové a vůbec nikdo. Stačíme si sami, protože si nevážíme zákona života, zapomněli jsme, že život je láska a láska je oběť. Život bez nich nedává smysl. A to je, na co můžeme zahynout.** Neměli bychom žádné nepřátele, kdybychom byli jako tato katedrála,

poutání k sobě pevným řádem, a byli bychom váženi a ctěni jako tvůrci. Jenže my nic nevytváříme, protože za sebe necháváme jedny pracovat a druhé myslet. Podle pokynů shora jen posunujeme dílo těch zdola. Nemáme proč žít. Jsme tu zbyteční. Kdybychom takoví nebyli a byli platnými lidmi, neodvážili by se nás nepřátelé ohrozit, protože bychom byli pevnější než oni. Naší cestou je návrat k rozumu a jeho zkáznění a důsledné, věrohodné, hluboce žité křesťanství.

JSEM BĚLOCH, MUŽ, ČECH A KŘEŠŤAN
Nemohu mlčet. Byl jsem vyzván, abych promluvil před Bohem a mrtvými předky, a to ve chvíli, kdy se nás cizinci s úsměškem ptají: Co vy jste vlastně zač? Nemohu mluvit za druhé, ale odpovím za sebe, byť se chvěji:
Vyznávám, že jsem běloch, uznávám odlišnost lidských ras, a tudíž lidskou důstojnost všech, ale odmítám zčernat či zežloutnout a změnit proporci a barvu svých očí. Jsem muž, který může zplodit, ale nemůže porodit dítě, a proto trvám na spořádané, trvající rodině, neboť je to základ společnosti a záruka výchovy. Trvám na tom, že muž a žena jsou odlišní ve stavbě těla i biologické funkci, že žena je slabší a vzácnější než muž, který ji má chránit, milovat a vážit si jí.
Jsem zatím zdravý a budu pomáhat nemocným, ale odmítnu fňukání slabochů, kteří se na nemoc jen vymlouvají. Jsem zároveň bohatý i chudý. Svůj chléb si dosud vydělávám a mám ho dost, abych se podělil, ale odmítám žít lenochoy. Mám mnohem méně než skutečně majetní, nezávidím jim a radoval bych se, kdyby svůj majetek užívali rozumně.

Jsem Evropan, protože jsem Čech. Narodil jsem se českým rodičům, vyrostl v české zemi a beru vážně bídu i slávu svého národa. Odmítám se rozplynout v bezduché uniformitě konzumní multikultury.
Jsem křesťan, uctívám k lidem jiného náboženství či názoru, a vím s určitostí, že se jimi budou řídit v celém svém jednání. Ale hlásím se pevně ke svému křesťanskému Bohu a řádu, který stanovil, protože je moudrý, spravedlivý a k lidem soucitný. Jsem člověk, vděčný za své lidství a hrdý na svou tvář.
Jsem člověk, jmenuji se Petr Piřha a nejsem nějaké 361106/038 rodné číslo, ani 37-22/015 identifikační číslo oprávnění, ani PIN ani VIPN ani jakékoli jiné číslo. Jsem člověk, protože mám svědomí a nesu zodpovědnost. Jsem člověk a jako člověk chci také zemřít. Amen.

Petr Piřha
Proneseno na ekumenické bohoslužbě v chrámu sv. Víta u příležitosti výročí února 1948.

Otištěno s laskavým souhlasem autora

Církevní historik František Michálek Bartoš

(5. 4. 1889 v RYCHNOVĚ N. K. – 12. 5. 1972 v PRAZE)

Studoval historii na univerzitách v Praze u profesora J. Pekaře a ve Freiburgu, 1919 v Praze promoval, ale habilitace mu nebyla umožněna. Od svého učitele se totiž distancoval a vedl s ním a jeho žáky četné polemiky – chápal české dějiny ve smyslu F. Palackého a T. G. Masaryka. Rozhodl se pro členství v Českobratrské církvi evangelické, klonil se ovšem k unitarismu („věřil jako Masaryk“). Přešel na Husovu evangelickou bohosloveckou fakultu, kde se 1931 habilitoval a později se stal profesorem církevních dějin. 1930-1952 byl členem Československé akademie věd, Národní rady badatelské 1947-52 a 1947 britské Královské historické společnosti. Jako husitolog byl respektován doma i v zahraničí.

Zaměřil se na českou reformaci, kterou chápal hlavně z mravního hlediska. Pečlivě zkoumal archivní materiály a učinil četné objevy, ovšem některé jeho závěry jsou hypotetické. Vydal spisy Jakoubka ze Stříbra 1925, Jana Rokycany, Jana z Příbrami, Petra Payna 1928, Martina Lupáče 1939 a s P. Spunarem Jana Husa a Jeronyma Pražského 1965; rovněž soupis rukopisů Národního muzea 1926-1927.

Z jeho spisů jmenujme: Do čtyř pražských artikulů 1924, Husitství a cizina 1931, O Husa a o Husovi 1935. O kalich 1939, Knihy a osudy 1939, Co víme o Husovi nového 1946, Čechy v době reformace 1959, Husitská revoluce 1965-1966, (autobiografické) Vzpomínky husitského pracovníka 1969. Psal rovněž četné příspěvky do řady časopisů včetně Kostnických jisker.

„Vše potom smetl kat na káru, vyvezl k Rýnu a vházal do řeky, aby nic nezůstalo Husovým přátelům na památku... Odvezli si poklad mnohem cennější. Mistrovy spisy, jež přetrvávají věky a rozejdou se, sotva vyjdou po sto letech tiskem, do celého světa jako přední kus duchovního jeho odkazu.“

Čechy v době Husově, str. 149
Bohuslav Vik

„On zemřel za nás, abychom my, ať živí či zemřelí, žili spolu s ním.“

1.Tesalonickým 5,10
Apoštol Pavel podle jednoho teologa vyjadřuje pochopení radostné zvěsti o Ježíši Kristu v mnoha variacích spojením dvou děn: transformace a participace. Transformací neboli přeměnou myslí velikonocní přechod ukřižovaného Ježíše do nového bytí a participací neboli účastí podíl věřících na tomto tajemství. On za nás prošel smrtí k životu, abychom my žili s ním – nejen jednou po smrti, ale už v tomto životě. To vše je skryté v onom „s ním“, které se line jako refrén celým Novým zákonem: Učedníky zavolal, aby byli s ním; šly s ním velké zástupy; s ním ukřižovali jiné dva; budou s ním kralovat na věky věků... Tyto a mnohé další verše mluví o historické skutečnosti nebo naopak o budoucích zaslíbeních. Ale apoštol Pavel mezi ně vsunuje ještě přítomnost, naše „dnes“. Ono „s ním“ není jen něco, co bylo či bude, ale i něco, co je. Je to ona sice někdy skrytá, ale přitom velká skutečnost našeho života, které se dotýkáme skrze víru. S ním také umíráme ve křtu starému životu a s ním usedáme ke stolu svaté večeře. Oživit a aktualizovat toto „s ním“ – k tomu jsme každoročně zváni o Velikonocích.

Karel Šimr

Kulturou proti antisemitismu

Neděle 19. dubna 2015

Jestliže si také myslíte, že antisemitismus je nákaza, která znovu ohrožuje civilizaci, přijďte a připojte se tak k těm, jimž to není jedno.

Pochod dobré vůle - 14 hodin, Praha, náměstí Franze Kafky
Připojte se k pietní vzpomínce na oběti holokaustu a k pochodu na Malou Stranu, který je pokojnou a kulturní reakcí na projevy antisemitismu a nesnášenlivosti.

Všichni jsme lidi - 15 hodin, Valdštejnská zahrada
Veřejné shromáždění s kulturním programem za účasti pamětníků holokaustu Eriky Bezdíčkové a Ludka Eliáše, herce Jana Potměšila, kantora Michala Foršta a dalších předních českých osobností. Vstup volný.

Jazzový koncert - 19.30 hodin, Divadlo U Hasičů, Římská 45
Dvojkonzert izraelských jazzových formací: duo Guy Mintus & Yinon Muallem a Hadar Noiberg Trio. Vstupenky na www.jmw.cz

K triumfu zla postačí, když slušní lidé nebudou dělat nic!

Pod záštitou místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky a ministra kultury Daniela Hermana pořádá Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ).

www.vsichnijsmelidi.cz

Listy M. Jana Husa

23. MISTRŮM MARTINOVÍ A MIKULÁŠI Z MILIČINA

Pokoj vám, který nebude mít ten, kdo o něj usiluje tělesně, se světem a s ďáblem. Na zemi budete mít souzení, říká Spasitel, ale jestliže budete horliví následovníci dobrého, kdo vám může uškodit? Protože horlivě chci hlásat evangelium, jsem naplněn tesklivostí, poněvadž nevím, co mám dělat.

Rozvažoval jsem ve své mysli tu evangelickou výpověď Spasitele u Jana v kap. 10.: "Dobrý pastýř duši svou pokládá za ovce své; ale najatá síla a ten, kdo není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, když vidí přicházet vlka, opouští ovce a utíká, a vlk ovce chytá a rozhání." Uvážil jsem i z druhé strany výrok Mat. v kap. 10.: "Když vás budou pronásledovat v jednom městě, utečte do jiného." Hle, přikázání Kristovo nebo zaslíbení! Co bych při těch dvou protikladných výrocích měl dělat, nevím.

Uvážil jsem list blahoslaveného Augustina²⁾ k biskupu Honoratovi, který se jej dotazoval v podobném případě; on totiž ve své odpovědi nakonec takto uzavírá: Kdokoli tedy tím způsobem uprchne, aby jeho útekem nevyhnutelná služba církvi nechyběla, činí, co přikázal Pán nebo zaslíbil. Kdo však tak utíká, že se tím Kristovu stádu odnímá pokrm, z něhož ono duševně žije, ten je tou najatou silou, která když vidí, že přichází vlk, utíká, protože mu na ovcích nezáleží. To ti odepisuji z pravé lásky, protože jsi se mne ptal na radu, bratře nejmilejší, co za pravdu jsem uznal, nepředpisuji však, abys nenásledoval lepší názor, jestliže bys nějaký našel. Nemůžeme najít nic lepšího, co bychom v těchto nebezpečných časech činili, než prosby k našemu Pánu Bohu, aby se nad námi smíloval, což právě, aby totiž neopouštěli církev Božích, někteří prozřetelní a svatí mužové chtějí i činit se odhodlali a mezi zuby zlolačů od svého snažení a předsevzetí do konce neodpadli. Tak píše Augustin.

Vy tudíž, můžete-li se spokojit s Augustinovou radou, mně to na vědomí dejte, neboť mne tísní svědomí, aby má nepřítomnost nebyla k pohoršení, byť i nechybělo ovčím nutného pokrmu slova Božího. Na druhou stranu se mne zmocňuje strach, aby moje přítomnost pro zlomyslně smyšlený interdikt³⁾ nedala příležitost k odejmutí pokrmu, totiž velebné svátosti přijímání a jiných věcí směřujících ke spásě.

Proto se pokorně modleme, aby nás všemohoucí Bůh milostivě osvětil, co bych já ubohý měl v tomto případě dělat, abych neodbočil z cesty spravedlnosti. Pěkný je v tom listě výklad blahoslaveného Augustina, neboť zřejmě podotýká tam, že v případě, kdy je někdo jednotlivě stíhán, může dovoleně uprchnout. Uvádí příklad na svatém Athanasiovi.⁴⁾ A kdyby ovšem hrozilo nebezpečství, tu měli by snad pryč poslati toho, kdo by budoucně pro církev byl užitečnější, aby on, možno-li, útekem se spasil atd.

23. Husův dopis podle vydání Bohumila Mareše (1851 – 1901, evang. farář a církevní historik) z r. 1911 (již 3. vydání), který také připojil vykladačské poznámky, které zde uvádíme.

V roce 2015 Husovy dopisy převedeny do současnější češtiny.

23. Mistrům Martinovi a Mikuláš z Miličina.¹⁾

R. 1412. (1412, v září).

Mikuláš z Miličina, od roku 1406 mistr svobodných umění čili doktor filosofie, byl druhým kazatelem kaple Betlémské, tedy soudruhem Husovým v tomto úřadě. Mistr Martin nebo Martinek z Volyně byl rovněž mladším kazatelem při téže kapli (viz list 49 a 79).

Hus, byv stížen velikou klatbou r. 1412 (viz list 25), neví, má-li uposlechnouti zákazu kázání a interdiktu čili nic; i radí se s přáteli svými pro svědomí. Hus se k tomu klonil, že opouští Prahu. Významný jest tento list proto, že zřejmě ukazuje, kterak Hus nejednal lehkomyšlně a tvrdošjně, nýbrž rozvážně, pro svědomí, aby nevykročil z cesty spravedlnosti.

V listě uvažuje dva na pohled odporné výroky písem svatých, připomíná si radu Augustinovu a vyžaduje si rady přátel, poněvadž se bojí, že nepřítomnost jeho i přítomnost v Praze mohla poškodit přátele jeho.

¹⁾ Tom. 529. ³⁾ Zákaz církevních výkonů. ⁴⁾ Přední církevní otec církve východní (řecké) a arcibiskup Alexandrinský, mnohokrát pro pravověrnost svou na útěku jsoucí, + 373

13. března 1914 List budící české svědomí

č. 5

Antika

Vrstevník císaře Augusta zaznamenal: Občané římské zbohatli a oddali se přepychu; mravy klesly, nastal úbytek porodů. Literatura stala se erotickou, divadlo zpusťlo. Mužští neženili se, a ženské prchaly z manželství rozvodem. - A následek toho? Mohutný, silný, veliký Řím vezl se s kopce, až se dole roztránil. Nestál za nic, jakmile pozbyl mravního jádra. Zkáza národa nebo říše není způsobena nedostatkem peněz, špatnými obchody, nevyvinutým průmyslem, špatnými podniky. Toto vše může býti následkem; ale prvotní příčinou jest úpadek mravů. Nadejde-li tento, pak ztraceno jest vše. To není náhled, neb vymyšlená theorie; to jest logika a historie. Kdokoliv zosobňuje nemravný sklon, ten jest nepřítel národa. Jen spravedlnost vyvyšuje národ, čemuž mnozí posmívají se, poněvadž to praví Bible. Ale jest tomu tak. Obrátme to jen: Neřest a prostopášnost vyvyšují národ?! Jak to řeže do uší a jak nepravdivě to zní, byť jen prohozeno! Ale přece jsou mnozí, kteří spravují se v životě touto lží.

***

Národní naše situace není růžová. Nejsou uzavřeny účty naše ani s Vídní ani s Římem, a nejsme dlužníky my, ale věřiteli. A nesmíme povolit ani čárky, máme-li býti věrni duchu našich dějin. Jen lidé bezpáteří mohou tvrditi opak. A dějiny šly doposud přes každý národ dál, který se stal nevěrným duchu jejích. A my je děláme, a my jsme dějiny, my bychom spáchali sebevraždu... Jsme-li národem sluhů, lokajů a veteránů - dobrá, pak služme, posluhujme, rukujme na parády v naději na zpropitné a pochvalu - ale chceme-li býti děti Husitů, pak ku předu!

J. S. Machar

Č.D.

Zemřela sestra PhDr. Věra Doleželová

Dne 24. února zemřela v Brně ve věku nedožitých 91 let sestra PhDr. Věra Doleželová, roz. Michalová, vdova po kurátorovi sboru Brno I. a brněnského seniorátu MUDr. Svatoopluku Doleželovi. Pocházela po otci i po matce ze starých evangelických rodů na Českomoravské vrchovině.

Její otec Ing. Bohumil Michal již od svého příchodu do Brna na studium techniky vedl přes 60 let nedělní školu, takže od dětství vyrůstala ve sborovém prostředí. Nám, nejstarším pamětníkům, se vybavuje jako členka dorostu a sdružení mládeže, ostatním jako pravidelná účastnice na všem sborovém životě. Milovala jistý řád, měla své určité místo v kostelních lavicích a u stolu na biblické hodině nebo ve schůzkách „kavárničky“ – seniorklubu.

Provázela ji tichá, nenápadná laskavost.

Po gymnáziu studovala historii na filosofické fakultě Masarykovy univerzity. Zajímala se především o dějiny potoleranční doby a toto téma zpracovala ve své disertační práci „**Evangelici na moravském Novoměstsku v letech 1781 – 1790 v rámci vzájemných vztahů se Slovenskem a Uhrami**“. Soustředila se na přihlášky tajných evangelíků po vydání tolerančního patentu. Tuto práci konala se zvláštní láskou, poněvadž šlo o kraj jejich předků. Po celý svůj život se tam, do Jimramova vracela. Na její dílo navazovali pak další badatelé. V krásném rodinném životě nebyla ušetřena těžké životní zkoušky, když zemřel – ještě v dětském věku – syn Tomáš. Bolest z této rány ji

provázela vlastně po celý život, ale z milosti Boží ji přemáhala pevnou vírou a nadějí. Ve stáří jí byly oporou ostatní dvě děti Ing. Marie Matoulková (žena nynějšího kurátora Václava Matoulka) a syn MUDr. Jan Doležel se svými rodinami. Mnozí v brněnském sboru na ni s úctou a láskou vzpomínají. Já sám v ní ztrácím jednu z posledních sester, s níž jsem mohl hovořit o postavách a dějích sboru před víc než 75 lety a různých společných prožitcích.

Rozloučení se konalo za početné účasti v krematoriu města Brna dne 6. března 2015 a kázala při něm sestra farářka Olga Tydlitátová na texty z úmrtního oznámení L 24,29 a Ž 103,1-2.

Jan Pokorný

Ještě k TGM: Mravnost v životě i v politice

Článek ke 165. výročí narození TGM (ET-KJ 7/2015) je třeba ocenit. Výročí si to určitě zasloužilo, krásná fotografie hned upoutala. Žel, pokud jde o pohled na Ježíše, v textu se poněkud nepřehledně prolíná pohled Masarykův s pohledem autora. Masaryk byl sociolog, filosof, politik a náboženský myslitel, nebyl ale křesťanem ani Ježíšovým následovníkem v tradičním slova smyslu. Ježíše považoval za dobrého člověka, jeho učení za čisté, odmítal ale zázraky a zjevení, popíral Kristovo božství i jeho vzkříšení z mrtvých. Známost větou o Ježíši a Caesarovi končí svou Světovou revoluci, která vyšla poprvé v roce 1925. V tomto spise podává „zprávu o své zahraniční činnosti v letech 1914 až 1918“ a v samotném závěru hodnotí – beze vší pochyby z promyšleného důvodu – náboženské poměry v republice. Uvažuje o rozluce církve a státu, mluví o „pronikavé náboženské krizi“, podává přehled o „rozmanitosti církevního příslušenství“ v novém státě a nabádá k náboženské toleranci. Ze středověku připomíná odstrašující případ Servetův, vyzdvihuje české bratrství a reformaci a končí připomenutím odkazu Palackého: „Čisté křesťanství, tedy učení Ježíšovo a jeho přikázání lásky, je závěť Otce národa a našich dějin – demokracie je politickou formou lidskosti. Tolerancí se vyvineme z habsburské monarchie [mysleno jejího politického a náboženského útlu, pozn. jp] v demokracii. Ježíš, ne Caesar, opakují – toť smysl našich dějin a demokracie.“

„Opakuji“? Ano, toto porovnání použil vícekrát, jedno další uvádí i autor článku. Jiné najdeme v méně známé práci Nová Evropa, kterou napsal v Rusku v roce 1917, a ve které se snažil odhadnout budoucí podobu Evropy. Tento svůj spisek končí podobnými slovy jako Světovou revoluci: „Ježíš, ne Caesar [zvýraznění od TGM] – toť heslo demokratické Evropy, zejména když se pojímá Caesar, jak jej vybíjil Mommsen, podávající ideál pangermánského imperialismu“. Kontext je v obou případech stejný: důraz na mravní rozměr politiky. Masaryk byl, jak známo, vyrovnanou, mravně založenou osobností, u které nebyly rozpory mezi osobní a veřejnou rovinou života. Ježíše si hluboce vážil, vyjadřoval se o něm s úctou, jeho přikázání lásky chápal jako apel pro vztahy mezi lidmi i pro oblast politiky. Na druhé straně, Bůh jako náš Stvořitel, Ježíš jako Světlo, které ukazuje cestu života až do věčnosti (jak autor článku na odkaz TGM navazuje), to jsou důrazy, které mu byly zcela cizí. Souvislost jeho okřídleného výroku o Ježíši a Caesarovi je jak v Nové Evropě, tak i ve Světové revoluci především historická a politická. Osobní moment je tam nepochybně obsažen také, ale skrytě, jako východisko; hlavní důraz spočívá ve vztahu ke smyslu politiky, k rovině veřejného života, ve významu obecně mravním. Právě v tom, že něco takového – jako odraz svého vnitřního přesvědčení – vnesl do prostoru praktické politiky, s dosahem na celou národní pospolitost,

spočívá hodnota Masarykova odkazu, proto je potřebné se k němu vracet. Kdyby tomu tak bylo i u předních politiků dnešní doby, vypadala by naše současnost určitě podstatně jinak.

Josef Potoček

Pozvánka

EKOLOGICKÁ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE zve na besedu "John McConnel a Den Země", která se bude konat v úterý 14. dubna 2015 od 17.30 h v přízemí kláštera Emauzy v Praze 2, Vyšehradská 49. O vzniku a významu Dne Země promluví dlouholetý ředitel Ekologické sekce České křesťanské akademie RNDr. Jiří Nečas.

JNe

Inzerce

V KLIDNÉ ČÁSTI CENTRA DOBŘÍŠE nabízím přízemní byt 3+1 v RD, cca 80 m², možno i jako 4+1 (93 m²), zahrada. Hledám zájemce o dlouhodobý pronájem a o aktivní členství v místním sboru. Nájem od 6500,- Kč/měsíc plus energie a vodné. Informace u faráře Samuela Hejzlara, tel: 603578108 e-mail: sammyhej@gmail.com.

č. 4

SBOR ČCE NOVÝ JIČÍN NABÍZÍ NA FAŘE POKOJE K REKREACI (Beskydy, Poodří, řada památek v okolí). Tel.: 732 638 517, 731 664 545

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3 e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: A.L.L.Prodution s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365 ISSN 0139-505X

Smutná zpráva

Sestra ing. Drahomíra Garajová, která mj. už před 25 lety neúnavným úsilím obnovila prvorepublikovou tradici pietních shromáždění 21. června na Staroměstském náměstí u příležitosti výročí poprav 27 představitelů stavovského odboje, zemřela po dlouhé nemoci 22. března. Veřejně se stavěla i proti znovupostavení mariánského sloupu či proti vydání katedrály sv Víta Římskokatolické církvi. Přátelé se s ní rozloučili 26. března.

(noe)

Velký pátek

Zveme na dopolední velkopáteční bohoslužbu pražských sborů, která se bude konat

v pátek 3. dubna 2015 v 10 hodin

v modlitebně Sboru Církve bratrské v Praze 1, Soukenická 15

BOŽÍM SLOVEM POSLOUŽÍ DANIEL FAJFR, PŘEDSEDA RADY CÍRKVE BRATRSKÉ